

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้ประเมินได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองชิป (CIPP_{EST} Model) ผลการวิจัยเชิงประเมินในครั้งนี้ผู้ประเมินได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการประเมิน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในด้าน

3.1 ผลการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)

3.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

3.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

3.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ในด้าน

3.4.1 ผลการประเมินด้านผลกระทบ (Impact Evaluation)

3.4.2 ผลการประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)

3.4.3 ผลการประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)

3.4.4 ผลการประเมินด้านการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transportability Evaluation)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาข้อมูลจากปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จากคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการประเมิน

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง อีกทั้งเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้ประเมินได้กำหนดความหมายสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ผู้ตอบแบบประเมินในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 7 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน (ไม่นับรวมผู้อำนวยการโรงเรียนและตัวแทนครูผู้สอน) ผู้ปกครองจำนวน 48 คน นักเรียน จำนวน 27 คน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้นจำนวน 91 คน รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้บริหารโรงเรียน	1	1.10
2. ข้าราชการครู	7	7.69
3. ครูอัตราจ้าง	1	1.10
5. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	7	7.69
6. ผู้ปกครอง	48	52.75
8. นักเรียนช่วงชั้นที่ 2	27	29.67
รวม	91	100

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ตอบแบบประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 91 คน เป็นผู้ปกครองจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.75 รองลงมา ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 29.67 ส่วนข้าราชการครูและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 7.69 และผู้บริหารโรงเรียนกับครูอัตราจ้างมีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 1.10 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 1 ด้วยแบบจำลองชิป (CIPP_{EST} Model)
ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม รายละเอียดดังตารางที่ 7- 16

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวมของประเมินโครงการลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 1
โดยภาพรวม

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านบริบท	4.53	0.73	มากที่สุด
2	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.55	0.83	มากที่สุด
3	ด้านกระบวนการ	4.51	0.60	มากที่สุด
4	ด้านผลผลิต	4.48	0.41	มาก
รวมเฉลี่ย		4.52	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)
เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา
คือ ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.53$) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.51$) และด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.48$)
ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 1 ด้านบริบท
(Context) (N=9)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	หลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการมี ความเหมาะสม และสอดคล้องกัน	4.43	0.80	มาก
2	การกำหนดเป้าหมายวิธีการดำเนินการและระยะเวลา ดำเนินการมีความเหมาะสมและปฏิบัติจริงได้	4.56	0.06	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับ นโยบายและแผนพัฒนา การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.56	0.67	มากที่สุด
4	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับพันธกิจ และเป้าหมายของ			

	โรงเรียน	4.44	0.98	มาก
5	รูปแบบในการจัดทำโครงการโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน	4.51	0.88	มากที่สุด
6	การจัดบรรยากาศในการดำเนินงานเหมาะสมและ สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ	4.59	0.87	มากที่สุด
7	การประสานงานระหว่างบุคลากรทำให้เกิด ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ	4.41	0.90	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
8	กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรก่อให้เกิดความ ร่วมมือในการดำเนินงาน	4.52	0.47	มากที่สุด
9	ผู้บริหารมีความเข้าใจและส่งเสริมในหลักการและ รูปแบบกิจกรรมที่ดำเนินงานตามโครงการ	4.63	0.87	มากที่สุด
10	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนโครงการ เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจ บริษัทเอกชน องค์การบริหาร ส่วนตำบล เป็นต้น	4.65	0.84	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.53	0.73	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านบริบท
(Context) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ใน
ระดับมากที่สุด คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนโครงการ เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจ
บริษัทเอกชน องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความเข้าใจ
และส่งเสริมในหลักการและรูปแบบกิจกรรมที่ดำเนินงานตามโครงการ ($\bar{X} = 4.63$) ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ย
ลำดับสุดท้ายคือ การประสานงานระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการ
($\bar{X} = 4.41$)

ตารางที่ 9 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) (N=9)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	มีการกำหนดนโยบายและการวางแผนจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.09	0.81	มาก
2	มีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	4.70	0.76	มากที่สุด
3	มีแผนการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน	4.59	0.86	มากที่สุด
4	การมอบหมายงานมีความเหมาะสมกับบุคคลากร	4.86	0.85	มากที่สุด
5	ดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนและตัวชี้วัดความสำเร็จตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้วย 4H ระดับสถานศึกษาที่ชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.54	0.93	มากที่สุด
6	ดำเนินการแผนงาน โครงการกิจกรรม การขับเคลื่อนนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้วย 4H สู่การปฏิบัติ	4.05	0.95	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
7	ครูผู้สอนได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้วย 4H ที่มี องค์ประกอบครบสมบูรณ์ทั้ง วัตถุประสงค์ ของกิจกรรม ขั้นตอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล	4.57	0.99	มากที่สุด
8	จัดให้มีการประสานงานกับชุมชนให้มาร่วมบริหาร จัดการ ด้านแหล่งเรียนรู้ภายนอกและภูมิปัญญาต่าง ๆ เพื่อมาร่วมในการบริหาร จัดการเวลาเรียนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้วย 4H	4.49	0.95	มาก
9	มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ	4.76	0.87	มากที่สุด
10	โรงเรียนมีเอกสารสรุปและรายงานผลการดำเนินการ	4.88	0.86	มากที่สุด
11	ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจตามนโยบายและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในด้านเวลาเรียน	4.38	0.88	มาก
12	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนนโยบาย และบริหาร จัดการเวลาเรียนในระดับโรงเรียน	4.56	0.89	มากที่สุด

13	ผู้บริหาร ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและ สนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้งานนโยบาย ประสบความสำเร็จ	4.51	0.90	มากที่สุด
14	จัดให้มีการทำรายงานทบทวน หลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)	4.43	0.56	มาก
15	จัดให้นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการเวลาเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณภาพสูงขึ้น	4.78	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.55	0.83	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนมีเอกสารสรุปและรายงานผลการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา คือการมอบหมายงานมีความเหมาะสมกับบุคลากร ($\bar{X} = 4.86$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ดำเนินการแผนงาน โครงการกิจกรรม การขับเคลื่อนนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้วย 4H สู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.05$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
ด้านกระบวนการ (Process) (N=9)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	บุคลากรในโรงเรียนได้ทำความเข้าใจนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้วย 4H ได้ถูกต้อง	4.35	0.46	มาก
2	มีการดำเนินกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับการได้ลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและตามความต้องการ	4.51	0.56	มากที่สุด
3	มีการดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ที่ คงทนและเกิดทักษะที่ต้องการ	4.34	0.50	มาก

4	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิด ความสนใจ มีการกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ไม่เน้น แต่เพียงเนื้อหาความรู้ที่จะสอนเท่านั้น	4.72	0.50	มากที่สุด
5	จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและบูรณาการ กิจกรรมเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.57	0.59	มากที่สุด
6	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งให้นักเรียนเกิด กระบวนการเรียนรู้มากกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.62	0.51	มากที่สุด
7	กิจกรรมเรียนรู้ที่จัดขึ้นส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ผู้เรียน ครูทั้งภายในและนอกโรงเรียนและชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้	4.36	0.57	มาก
8	กิจกรรมเรียนรู้ที่จัดขึ้นส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ อันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับนักเรียน	4.71	0.54	มากที่สุด
9	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ท่านจัดขึ้นส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ แบบร่วมมือการทำงานเป็นทีมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ/หรือ ทักษะสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.46	0.67	มาก
10	ท่านได้ออกแบบ สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของ ผู้เรียนมากกว่าการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว	4.56	0.87	มากที่สุด
11	กิจกรรมและสถานการณ์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์	4.60	0.89	มากที่สุด
12	จัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับมโนทัศน์ และแนวคิดที่สำคัญมากกว่าการท่องจำได้	4.63	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
13	กระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่า มีทัศนคติที่ดี และสามารถ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	4.51	0.56	มากที่สุด
14	สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้มีความหลากหลายและเชื่อมโยง ประสบการณ์กับชีวิตจริงเพื่อฝึกการคิดการแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้	4.59	0.59	มากที่สุด
15	ออกแบบการจัดกิจกรรม โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของนักเรียน	4.44	0.91	มาก

16	ออกแบบวิธีการประเมินผลที่หลากหลายและเป็นการประเมินตามสภาพจริงมากกว่าการประเมินผลจากการสอบเท่านั้น	4.52	0.87	มากที่สุด
17	ประเมินและพัฒนานักเรียนเต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน	4.55	0.57	มากที่สุด
18	ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียน	4.31	0.29	มาก
19	มีการจัดทำรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อแจ้งผลการดำเนินกิจกรรม	4.60	0.56	มากที่สุด
20	มีการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมแก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง	4.19	0.51	มาก
เฉลี่ย		4.51	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านกระบวนการ (Process) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในการกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ไม่เน้นแต่เพียงเนื้อหาความรู้ที่จะสอนเท่านั้น ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นส่งเสริมให้ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมแก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.19$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านผลผลิต (Output) (N=64)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ด้านสติปัญญา (Head)				
1	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมง “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามตารางเรียนทุกครั้ง	4.56	0.51	มากที่สุด
2	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และ			

	ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเหมาะสม	4.33	0.79	มาก
3	นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ มีทักษะชีวิตและเรียนรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ	4.20	0.59	มาก
4	นักเรียนกระตือรือร้นและปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพและขีดความสามารถของตนเอง	4.45	0.41	มาก
5	นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและเลือกกิจกรรมตามความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของตนเอง	4.36	0.59	มาก
6	ความสามารถของนักเรียนได้รับการพัฒนาและเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ	4.21	0.53	มาก
7	นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้และการปฏิบัติภาระงานที่เหมาะสม	4.36	0.59	มาก
8	นักเรียนประเมินและปรับปรุงวิธีการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของตนเองอย่าง ต่อเนื่อง	4.67	0.51	มากที่สุด
9	ผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) และผลการทดสอบคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ ของนักเรียนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.69	0.56	มากที่สุด
10	นักเรียนสามารถนำเสนอผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างภาคภูมิใจ	4.80	0.50	มากที่สุด
11	นักเรียนสามารถบอกคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	4.34	0.45	มาก
12	วางแผนการทำงานและอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ได้	4.37	0.59	มาก
13	จากการปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลาารู้สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นได้	4.39	0.11	มาก
14	ในการปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลารู้เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.37	0.56	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
15	ในการปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลารู้			

	นักเรียนสามารถนำไปเป็น ประโยชน์ หรือนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.53	0.46	มากที่สุด

ด้านทักษะปฏิบัติ (Hand)

16	การปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เยาว์ นักเรียนได้มีการวางแผนการ ทำงานอย่างเป็น ขั้นตอน	4.28	0.56	มาก
17	การปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เยาว์ นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้องตาม ขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้	4.56	0.21	มากที่สุด
18	การปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เยาว์ นักเรียนได้มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.71	0.43	มากที่สุด
19	การปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เยาว์ ผลงานของนักเรียน ประสบผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.55	0.54	มากที่สุด
20	การปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เยาว์ นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความ กระตือรือร้น	4.27	0.94	มาก

ด้านทัศนคติ (Heart)

21	นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลา เรียน เพิ่มเวลา	4.36	0.76	มาก
22	นักเรียนมีความภาคภูมิใจในผลงาน ชิ้นงานของ ตนเอง จากการปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลา	4.60	0.67	มากที่สุด
23	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลา	4.43	0.81	มาก
24	เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลา ร่วมกับผู้อื่น นักเรียนสามารถ ปฏิบัติได้อย่างมี ความสุข	4.31	0.79	มาก
25	เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลา แล้วนักเรียนเกิดความรัก ความหวงแหนและ อยากจะปฏิบัติกิจกรรมนั้นต่อไป	4.52	0.78	มากที่สุด

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ด้านสุขภาพ (Health)				
26	นักเรียนสามารถดูแลรักษาความสะอาด ของร่างกาย ได้ ทั้งในขณะปฏิบัติกิจกรรม และหลังจากปฏิบัติ กิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	4.64	0.23	มากที่สุด
27	นักเรียนสามารถดูแลรักษาความสะอาด ของสิ่งของ เครื่องใช้ได้ ทั้งในขณะปฏิบัติ กิจกรรม และหลังจาก ปฏิบัติกิจกรรม ลด เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	4.35	0.64	มาก
28	นักเรียนสามารถรักษาความเป็นระเบียบ เรียบร้อย ของสถานที่ ทั้งในขณะปฏิบัติกิจกรรม และหลังจาก ปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	4.61	0.75	มากที่สุด
29	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลารู้ ด้วยความปลอดภัย	4.39	0.64	มาก
30	กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่ม เวลารู้ที่ นักเรียนปฏิบัติ เสริมสร้าง ไม่บั่นทอน สุขภาพกายและสุขภาพจิต	4.69	0.76	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.46	0.57	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 ด้านผลผลิต (Process) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือในการปฏิบัติกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ นักเรียนได้มีการทำงานร่วมกัน เป็นทีม ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือค่าเฉลี่ยเท่ากันสองข้อ คือ ผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) และ ผลการทดสอบคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ ของนักเรียนผ่าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดและกิจกรรมลดเวลา เรียน เพิ่มเวลารู้ ที่นักเรียนปฏิบัติเสริมสร้าง ไม่บั่นทอนสุขภาพกายและสุขภาพจิต ($\bar{X} = 4.69$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือนักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ มีทักษะชีวิต และเรียนรู้ด้วยตนเองตาม ความถนัด ความสนใจ ($\bar{X} = 4.20$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 ด้านผลผลิต พิจารณาในด้านผลกระทบ (Impact) (N=64)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนจากกิจกรรมตามโครงการทั้งในด้าน ด้านสติปัญญา ทักษะ การปฏิบัติ และสุขภาพ	4.60	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
2	ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดำเนินงานตามนโยบายลด เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ด้วย 4H เช่น การเข้าร่วมประชุม เป็นต้น	4.39	0.78	มาก
3	ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลารู้” ด้วย 4H	4.33	0.72	มาก
4	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.20	0.70	มาก
5	ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การส่งเสริม สนับสนุน ผู้เรียนใน การปฏิบัติกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลารู้” ด้วย 4H	4.18	0.75	มาก
6	ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติ กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้วย 4H กับโรงเรียน	4.76	0.71	มากที่สุด
7	นักเรียนมีความก้าวหน้าในด้านต่างๆ หลังโรงเรียนให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรมตามนโยบาย	4.68	0.67	มากที่สุด
8	ผู้เรียนมีผลงานที่เป็นรูปธรรมจากโครงการ	4.70	0.78	มากที่สุด
9	สามารถเชื่อมั่นว่าโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ตามนโยบายได้และจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น	4.59	0.58	มากที่สุด
10	นักเรียนมีความสุขกับการเข้าร่วมกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.85	0.51	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.53	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่าผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 ด้านผลผลิตพิจารณาในด้านผลกระทบ (Impact) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ย

สูงที่สุด คือนักเรียนมีความสุขกับการเข้าร่วมกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมา คือผู้เรียนมีผลงานที่เป็นรูปธรรมจากโครงการ ($\bar{X} = 4.70$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การส่งเสริม สนับสนุน ผู้เรียนใน การปฏิบัติกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ด้วย 4H ($\bar{X} = 4.18$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ด้านผลผลิตพิจารณาในด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) (N=64)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	มีการกำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จอย่างชัดเจน	4.29	0.90	มาก
2	มีแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนและการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.56	0.67	มากที่สุด
3	การออกแบบกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ครอบคลุมหลักองค์ 4 แห่งการศึกษา ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง	4.53	0.61	มากที่สุด
4	การคัดเลือกรูปแบบกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามความสนใจของผู้เรียน ตามบริบทของโรงเรียน	4.67	0.59	มากที่สุด
5	ส่งเสริม สนับสนุน ปัจจัยให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ	4.78	0.34	มากที่สุด
6	กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ	4.36	0.91	มาก
7	นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนสอนตามโครงการ	4.36	0.78	มาก
8	การจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน	4.10	0.76	มาก
9	ออกแบบตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.64	0.46	มากที่สุด
10	มีการทบทวนผลหลังการปฏิบัติเพื่อเป็นการทบทวนผลการจัดกิจกรรมตามโครงการทั้งข้อมูลที่ได้			

	ผลสะท้อนจากนักเรียน ในการจัดกิจกรรมทั้ง 4H	4.39	0.83	มาก
	เฉลี่ย	4.47	0.68	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ด้านผลผลิตพิจารณาในด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือส่งเสริม สนับสนุน ปัจจัยให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมา คือการคัดเลือกรูปแบบกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามความสนใจของผู้เรียน ตามบริบทของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.67$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดท้ายคือ การจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.10$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินตามแบบประเมิน การดำเนินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ด้านผลผลิตพิจารณาในด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) (N=64)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	ผู้เรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม	4.50	0.64	มาก
2	จัดกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน ตามสภาพครอบครัว	4.61	0.67	มากที่สุด
3	กิจกรรมเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.37	0.91	มาก
4	ใช้ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้	4.78	0.90	มากที่สุด
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลายและเปิดกว้างให้ ชุมชนมีส่วนร่วม เช่น ผู้ปกครองให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกิจกรรม	4.52	0.36	มากที่สุด
6	เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	4.58	0.45	มากที่สุด
7	ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมจริงและ เกิดผลผลิตจากการปฏิบัติ สามารถเห็นผล เช่น ปลูกผักสวนครัว	4.64	0.96	มากที่สุด
8	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสะท้อนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการจัดกิจกรรม	4.29	0.89	มาก

9	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง เช่น กิจกรรมปีหน้าต้องต่อยอดจากกิจกรรมเดิมเนื่องจากเห็นข้อบกพร่องของตนเองซึ่งเป็นผลจากการร่วมกิจกรรม	4.69	0.89	มากที่สุด
10	ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดที่บ้านร่วมกับผู้ปกครอง เช่น กิจกรรมทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อการเกษตร	4.51	0.78	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.55	0.74	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่าผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านผลผลิตพิจารณาในด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ใช้ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมา คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมจริงและเกิดผลผลิตจากการปฏิบัติ สามารถเห็นผล เช่น ปลูกผักสวนครัว ($\bar{X} = 4.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสะท้อนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.29$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินตามแบบประเมินการดำเนินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านผลผลิตพิจารณาในด้านการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transportability Evaluation) (N=64)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	เป็นโครงการที่สร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้ พัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารพัฒนาความสามารถด้านการคิดและการพัฒนากรอบความคิดแบบเปิดกว้าง (Growth Mindset)	4.51	0.99	มากที่สุด
2	เป็นโครงการที่พัฒนาความสามารถด้านการแก้ปัญหาและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.78	0.90	มากที่สุด
3	เป็นโครงการที่พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.58	0.45	มากที่สุด
4	เป็นโครงการที่ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกการทำ			

	ประโยชน์ต่อสังคมมีจิตสาธารณะและการให้บริการ ด้านต่างๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อส่วนรวม	4.29	0.89	มาก
5	เป็นโครงการที่ปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	4.39	0.46	มาก
6	เป็นโครงการที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม (มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ อดทน มุ่งมั่นในการทำงาน กตัญญู)	4.59	0.49	มากที่สุด
7	เป็นโครงการที่ปลูกฝังความรักความภาคภูมิใจใน ความเป็นไทยและหวงแหนสมบัติของชาติ	4.23	0.66	มาก
8	เป็นโครงการที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และ ความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.15	0.48	มาก
9	เป็นโครงการที่ฝึกทำงาน ทักษะทางอาชีพ ทรัพย์สิน ทางปัญญา อยู่อย่างพอเพียงและมีวินัยทางการเงิน	4.34	0.49	มาก
10	เป็นโครงการที่พัฒนาความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิต ของนักเรียน	4.29	0.50	มาก
เฉลี่ย		4.41	0.63	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ด้านผลผลิตพิจารณาในด้านการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transportability Evaluation) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเป็นโครงการที่พัฒนาความสามารถด้านการแก้ปัญหาและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมาคือเป็นโครงการที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม (มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ อดทน มุ่งมั่นในการทำงาน กตัญญู) ($\bar{X} = 4.59$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ เป็นโครงการที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.15$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการ
ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาน่าน เขต 1 (N=27)

ข้อที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	ได้เลือกเรียนตามความต้องการ	4.35	0.91	มาก

2	ได้ลงมือทำตามความสามารถของตนเอง	4.45	0.45	มาก
3	ได้ฝึกการแก้ปัญหา	4.32	0.56	มาก
4	ได้ฝึกการคิดของตนเอง	4.62	0.54	มากที่สุด
5	ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น	4.41	0.51	มาก
6	ได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.07	0.32	มาก
7	ได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว	4.83	0.37	มากที่สุด
8	ได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง	4.67	0.98	มากที่สุด
9	ได้ช่วยเหลือเพื่อน	4.43	0.91	มาก
10	ได้เรียนอย่างมีความสุข	4.40	0.34	มาก
เฉลี่ย		4.45	0.58	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ($\bar{X} = 4.83$) รองลงมา คือได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ($\bar{X} = 4.67$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.07$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน

1. จากข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าโรงเรียนพยายามเชื่อมโยงกิจกรรมที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่แล้วเข้าสู่โครงสร้างและตารางกิจกรรมได้อย่างลงตัว แต่บางเรื่องยังเห็นการบูรณาการองค์ความรู้จากสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทั้ง 4 H ได้ไม่ชัดเจนนัก แม้จะมีการ AAR กัน แต่ก็ยังทำตามรูปแบบเป็นส่วนใหญ่ ถ้าจะถามว่าเด็กชอบกิจกรรมไหม เด็กส่วนใหญ่ก็จะตอบว่าชอบ เพราะได้เล่น ได้ทำกิจกรรมสนุกๆ ดีกว่าการเรียนในห้องเรียน แต่ครูและผู้บริหารควรตระหนักว่า "นักเรียนได้สาระอย่างครบถ้วนตามแนวคิด หลักการหรือยัง" โรงเรียนใส่ใจในรายละเอียด โดยระหว่างที่เด็กทำกิจกรรมครูจะคอยสังเกตและคิดหาทางเพิ่มมูลค่า เพื่อต่อยอดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ที่สำคัญพยายามให้เด็ก ๆ ได้สะท้อนความรู้ที่ได้รับ และประเมินผลการทำกิจกรรมด้วยตัวเด็กเอง ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้สร้างความรู้ด้วยตนเองโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ และมีบางครั้ง การเอาใจใส่ต่อการเชื่อมโยงกิจกรรมในแต่ละระดับชั้นให้มีความต่อเนื่องและมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมกิจกรรมกันอย่างยืดหยุ่น

2. เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ในตอนเช้าตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ครูควรปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มากกว่าครูจะคอยสอนแต่เนื้อหาวิชาจนจบชั่วโมงด้วยตนเองทั้งหมด การลดเวลาสอนแล้วเพิ่มเวลารู้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ควรเริ่มตั้งแต่ภาคเช้า โดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ศิลปศึกษา และพลศึกษา ยิ่งเอื้อให้ใช้กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ได้ตั้งแต่ภาคเช้า เมื่อถึงภาคบ่ายก็ลงลึกในกิจกรรมได้อย่างเต็มที่

3. ควรเชื่อมโยงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ครูประจำชั้นซึ่งรู้จักเด็กในชั้นของตนเป็นรายบุคคลเป็นอย่างดี ทั้งจากการเยี่ยมบ้านนักเรียน และทำข้อมูลนักเรียน เข้ามามีบทบาทสำคัญในการคัดกรอง ส่งต่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามพหุปัญญาของเขาให้มากที่สุด โดยเฉพาะหากเด็กยังอ่อนด้อยทางวิชาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดก็อาจเสนอให้ฝ่ายวิชาการจัดกลุ่มเพิ่มเติมเสริมความรู้ได้อย่างตรงจุด ซึ่งจะช่วยยกระดับวิชาชีพรู ในการดูแลเด็กเป็นรายบุคคล หากปล่อยให้เด็กเล็ก ๆ ที่วุฒิภาวะยังไม่ค่อยเลือกเข้ากิจกรรมเองทั้งหมด เขาอาจเลือกตามเพื่อนหรือเลือกที่เห็นว่าสนุก แต่อาจไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ตามพหุปัญญาของเขา แต่เมื่อเขาขึ้นระดับชั้นที่สูงขึ้นเขาก็จะรู้ความถนัด ความชอบของตนเองชัดเจนขึ้น ก็จะเปิดโอกาสให้เขาเลือกเองทั้งหมด

4. ปัจจัยความสำเร็จของนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ นอกจากอยู่ที่ผู้บริหารเป็นสำคัญแล้ว กระบวนการสร้างความตระหนัก ให้เกิดแก่ครูและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าครูและทุกภาคส่วนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญก็จะเกิดแรงบันดาลใจ คิดกลยุทธ์ กลวิธีที่แยบยลมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน แต่ถ้าไม่มีแรงบันดาลใจการดำเนินงานก็จะไม่เกิดการระเบิดจากข้างใน (ใจ) ก็จะทำตามสั่ง ทำอย่างขาดจิตวิญญาณ ไม่สนุก จะรู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระ และมักจะมีข้ออ้างที่ไม่อยากทำ เช่น ขาดคน ขาดงบประมาณ เป็นต้น ดังนั้นจึงถือว่าการสร้างความตระหนักเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารทั้งระดับเขตพื้นที่และโรงเรียนซึ่งจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างความตระหนัก หากกลวิธีให้เกิดการซึมซับแบบน้ำซึมบ่อทราย อย่างต่อเนื่อง ทำอย่างมีกลยุทธ์ สักวันก็จะพบกับความสำเร็จที่แท้จริง ซึ่งทุกคนจะได้รับความสุขถ้วนหน้าอย่างแท้จริงก็จะบังเกิดขึ้น

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาข้อมูลจากปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสถาน จากคำถามปลายเปิด

ผู้ประเมินสรุปข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดได้ดังนี้

1. เสนอให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะด้านกระบวนการคิด (Head) และจิตสำนึก (Heart) ให้มาก ๆ เพราะนอกจากฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์แล้วยังใช้เงินน้อยด้วย

(ไม่ต้องได้ลงทุนมาก)

2. เปิดโอกาสให้ องค์กรเอกชน หรือบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้
มาก ๆ
3. ครูควรเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอน มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนแสวงหาความรู้
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. กิจกรรมที่พัฒนาองค์รวมทั้ง 4 H ครูผู้สอนต้องจับประเด็นให้ได้ว่า กิจกรรมนั้น ๆ
นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านใด อย่างไร และเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองด้านใด
5. กิจกรรมที่เด็กนักเรียนเรียนอ่อน (ทั้งภาษาไทย คณิต ภาษาอังกฤษ) อาจจัดในรูปแบบ
การเล่นเกมส์ การตอบปัญหา ฯลฯ)
6. ขอฝากให้โรงเรียนจัดกิจกรรม "แยกสีดินน้ำมัน" เป็นการฝึกให้เด็กคิดวิเคราะห์
และฝึกสมาธิด้วย (ไม่ได้ใช้เงินมาก)
7. แนะนำให้โรงเรียนคัดเลือกกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ก่อนเป็นลำดับแรก และใน
โอกาสต่อไป จึงขยายกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่องกัน และโรงเรียนควรจัดให้มีการพัฒนา
ครูผู้สอนให้เกิดทักษะเฉพาะด้าน